

ИЗВЕСТИЯ

на Центъра за стопанско-исторически изследвания

Том III

**ИНСТИТУЦИИТЕ И БЪЛГАРСКОТО
СТОПАНСКО РАЗВИТИЕ
ПРЕЗ ВЕКОВЕТЕ**

PROCEEDINGS

of the Centre for Economic History Research

Volume III

**INSTITUTIONS AND ECONOMIC
DEVELOPMENT OF THE BULGARIAN
LANDS THROUGH THE AGES**

Варна Varna

2018

Главен редактор / Editor-in-Chief

Проф. д.и.н. Иван РУСЕВ – Икономически университет – Варна
Prof. Ivan ROUSSEV, D.Sc. – University of Economics – Varna

Редакционна колегия / Editorial Board

Доц. д.и.н. Пенчо ПЕНЧЕВ –
Университет за национално и световно стопанство – София
Assoc. Prof. Pencho PENCHEV, D.Sc. –
University of National and World Economy – Sofia

Доц. д-р Маргарита МАРИНОВА –
Международно висше бизнес училище – Ботевград
Assoc. Prof. Margarita MARINOVA, PhD –
International Business School – Botevgrad

Доц. д-р Лиляна ВЕЛЕВА –
Университет за национално и световно стопанство – София
Assoc. Prof. Liliana VELEVA, PhD –
University of National and World Economy – Sofia

Доц. д-р Марко ДИМИТРОВ –
Университет за национално и световно стопанство – София
Assoc. Prof. Marco DIMITROV, PhD –
University of National and World Economy – Sofia

Доц. д-р Гергана ГЕОРГИЕВА – ВТУ „Св. св. Кирил и Методий” – В. Търново
Assoc. Prof. Gergana GEORGIEVA, PhD –
“St Cyril and St Methodius” University of Veliko Turnovo

Prof. Nikolay NENOVSKY, D.Sc. –
University of National and World Economy – Sofia;
CRIISEA, University of Picardie Jules Verne, Amiens, FRANCE

Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR – University of Namık Kemal – Tekirdağ, TURKEY

Prof. Dr. Levent KAYAPINAR – University of Namık Kemal – Tekirdağ, TURKEY

Dr. Andreas LYBERATOS – Panteion University of Social & Political Sciences – Athens; Institute for Mediterranean Studies – Rethymno, GREECE

Изданияето е реферирано и индексирано в следните бази данни: **ERIH Plus, RePEc, CEEOL, Google Scholar**

Издаването на тома се финансира със средства по проект за научноизследователска и художествено-творческа дейност № ФСД-31-303-11/16.03.2018 г. на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий”

ISSN 2534-9244

СЪДЪРЖАНИЕ / CONTENTS

Част I. РЕГИОНАЛНИ И НАЦИОНАЛНИ АСПЕКТИ

Section 1. REGIONAL AND NATIONAL ASPECTS

Иван РУСЕВ. Търговско-правните институти през епохата на Българското възраждане – между традициите и модерността Ivan ROUSSEV. The Commercial Law Institutes during the Bulgarian National Revival Period – between the Traditions and the Modernity	9
Милко ПАЛАНГУРСКИ. Търновската конституция – собственост, финанси, икономика Milko PALANGURSKI. The Turnovo Constitution – Ownership, Finances, Economy	23
Пенчо Д. ПЕНЧЕВ. Конструирание на пазарна алтернатива за българската икономика през периода между двете световни войни Pencho D. PENCHEV. Constructing a Market Alternative for the Bulgarian Economy during the Interwar Period	33
Петко Ст. ПЕТКОВ. Институциите в документалното наследство на Христо Ботев Petko St. PETKOV. The Institutions in the Documentary Heritage of Hristo Botev	49
Християн АТАНАСОВ. Кредитни институции по българските земи през XVIII – XIX век. Опит за обзор Hristiyan ATANASOV. Credit Institutions in the Bulgarian Lands during the 18 th and 19 th Centuries. An Attempt for Review	62
Светла АТАНАСОВА. Официални норми за дейността на османските търговци с берат от 60-те години на XIX в. Споделени практики от българските земи Svetla ATANASOVA. Official Regulations of the Ottoman Beratli Merchants' Activity in the 1860s. Shared Practices from the Bulgarian Lands	76
Марко П. ДИМИТРОВ. Поземлената собственост и развитието на селското стопанство в България (1879 – 1944) Marco P. DIMITROV. Land Ownership and the Development of Agriculture in Bulgaria (1878 – 1944)	88
Александър ШИВАРОВ. Митниците – приемственост, промяна и влияние върху българското стопанско развитие (1878 – 1912) Aleksandar SHIVAROV. The Customs – Continuity, Change and Impact on Bulgarian Economic Development (1878 – 1912)	104

Пламен ИВАНОВ. Производство на зърнени храни в България (1878 – 1912) Plamen IVANOV. Production of Cereals in Bulgaria (1878 – 1912)	116
Евгени КОСТОВ. Институтът на министерската наказателна отговорност в България. Вторият държавен съд (1910 – 1914) – стопански закононарушения Evgeni KOSTOV. The Institute of Constitutional Ministerial Criminal Liability in Bulgaria. The Second State Court (1910 – 1914) – Economic Offenses	131
Румяна ПЪРВАНОВА. Парламентът, стопанските и професионални организации и приемането на Закона за насърчение на местната индустрия (1928 г.) Rumyana PARVANOVA. The Parliament, Business and Professional Organizations and Passing of the Local Industry Encouragement Act (1928)	139
Венета ХРИСТОВА. Подкрепата за предприемачеството в България през вековете – някои аспекти Veneta HRISTOVA. Support for Entrepreneurship in Bulgaria through the Ages – Some Aspects	151
Мирослав ТОШЕВ. Материали за заплащане на услуги в натура из българските земи. Част I Miroslav TOSHEV. Materials on in Kind Payments of Services across the Bulgarian Lands. Part I	165
Част II. СЕЛИЩНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И СТОПАНСКИ ДЕЙЦИ Section 2. SETTLEMENT STUDIES AND INDIVIDUAL ECONOMIC ACTORS	
Айше КАЯПЪНАР, Левент КАЯПЪНАР. Дервенджийските села в Търновска каза/нахия през периода от 1515 до 1613 – 1614 г. Наблюдения върху тяхното социално и икономическо развитие Ayşe KAYAPINAR, Levent KAYAPINAR. The Derbendzhi Villages in Kaza/Nahiye of Turnovo between 1515 and 1613 – 1614. Observations on Their Social and Economic Development	181
Красимира МУТАФОВА. Сведения за църковни вакъфи през XVIII в. в османски документи от фонда „Пископос калеми“ Krasimira MUTAFOVA. Information about the Church <i>vakıfs</i> in the 18 th Century in Ottoman Documents from the Fund “Piskopos Kalemi”	203

Гергана ГЕОРГИЕВА. Различните роли на тревненските чорбаджии и значението им за местната икономика Gergana GEORGIEVA. The Different Roles of Tryavna Chorbadzhis and Their Importance for the Local Economy	218
Невена НЕДЕЛЧЕВА. Свещениците и мястото им в градската икономика през XIX в. (по примера на селища от североизточните български земи) Nevena NEDELICHEVA. The Priests and Their Place in the Urban Economy in the 19 th Century (Following the Example of Settlements from Northeastern Bulgarian Lands)	231
Николай ТОДОРОВ. „Ний и да живейме под влиянието на назърина, но все таки много ни закриля стопанът на чифлика“ – Балчо Нейков и добруджанските чифлици на Еюб паша Nikolay TODOROV. “Even though We Live under the Nazirin's Influence, the Çiftlik's Owner is Protecting us a lot“ – Balcho Neykov and Dobrudzha Çiftliks of Eyüb Paşa	2442
Ивайло НАЙДЕНОВ. Ролята на институциите в предприемаческата дейност на братя Пулиевци (1839 – 1868) Ivaylo NAYDENOV. The Role of Institutions in the Entrepreneurial Activity of Pulievi Brothers (1839 – 1868)	258
Станимир ДИМИТРОВ. Еленските чорбаджии – икономически възможности и обществена дейност STANIMIR DIMITROV. Elena Chorbadzhis – Economic Capabilities and Public Activity	270
Веселин ГОРАНЧЕВ. Стопанска кореспонденция между представителите на рода Русович от Арбанаси в периода януари – март 1868 г. Veselin GORANCHEV. The Business Correspondence between the Representatives of the Rusovich Family from Arbanassi in the Period January – March 1868	285
Петър ДОБРЕВ. „Най-важните двигатели на развитието на една страна“ – ролята на окръжните съвети като институция в Североизточна България (до 1912 г.) Petar DOBREV. “The Most Important Engines for the Development of a Country” – The Role of District Councils as an Institution in Northeastern Bulgaria (until 1912)	312
Маргарита МАРИНОВА. Аспекти от развитието и значението на неорганизирания кредит в Свищов (1878 – 1912) Margarita MARINOVA. Aspects of the Development and Importance of the Unorganized Credit in Svishtov (1878 – 1912)	322

Емилия ВАЧЕВА. Свищовските възрожденски търговци в следосвобожденска България Emilia VACHEVA. Svishtov Revival Period Merchants in the Post-liberation Bulgaria	332
Цветолин НЕДКОВ. Политиката на Българската комунистическа партия за модернизирание на селското стопанство в Добруджа (1951 – 1956) Tsvetolin NEDKOV. The Policy of the Bulgarian Communist Party for Modernization of Agriculture in Dobrudzha (1951 – 1956)	343
Иван ПОСТОМПИРОВ. Габровската текстилна промишленост след национализацията – окрупняване, структуриране и преструктуриране (1947 – 1989) Ivan POSTOMPIROV. The Textile Industry of Gabrovo after Nationalization – Consolidation, Structuring and Restructuring (1947 – 1989)	357
АВТОРИТЕ В ТОМА / LIST OF CONTRIBUTORS	368
Указания за публикуване в Известия на ЦСНИ	370
Submissions guidelines for the Proceedings of CEHR	374